

Zpráva

Předsedy Synodu ECAV v ČR

předložená zasedání Synodu

v Jirchářích v Praze dne 23. listopadu 2024

„Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní. Nepřišel jsem pozvat spravedlivé, ale hříšníky.“

(Marek 2:17)

Bratří a sestry,

svoji výroční zprávu pro toto zasedání Synodu naší církve záměrně otevírám Kristovým napomenutím Farizejům, kteří se pohoršovali nad společným stolováním Krista s hříšníky a výběřčími daní. I nám, zvláště v tomto čase naší církve, platí Kristova výzva, abychom si byli neustále vědomi vlastní hříšnosti, a proto toužili po Spasitelově pozvání. Jsme nehodnými služebníky církve našeho Pána a jen díky jeho milosti jsme již nezničili vše, co nám Pán svěřil.

Skutečnost, že dnes zasedání našeho Synodu pouze neřídím, ale i předkládám tuto zprávu, je důsledek událostí a vývoje uplynulého více jak roku. Na řádném zasedání Synodu v listopadu minulého roku nebyl zvolen biskup naší církve. Předsednictvo církve tedy následně tvořil kurátor, toho času br. Kopačik, a má maličkost jako Předseda Synodu. Výsledek jednání řádného Synodu z listopadu minulého roku byl, jsem toho názoru, výsledkem již nějakou dobou trvajících různic mezi především duchovními, pokud jde o názory na některé duchovní či pastorační otázky i ohledně finančních a investičních otázek a budoucnost církve. K 31. lednu 2024 pak rezignovali na své funkce i kurátor, br. Kopačik, a ředitel Úřadu, br. Maca. Rezignace br. Kopačika na funkci kurátora církve aktivovala ustanovení Statutu, podle kterého se funkcí a pravomocí Předsednictva církve ujímá Předsednictvo Synodu, pročež se své funkce ujal Místopředseda Synodu, br. Holík.

Rezignace br. Macy na funkci Ředitele Úřadu sice neparalyzovala chod běžné administrativy, ta však musela být na každotýdenní bázi vykonávána Předsednictvem Synodu. Po rezignaci bratra Macy se Církevní rada zabývala výběrovým řízením na obsazení místa Ředitele Úřadu, přičemž v diskusi zazněl i návrh na ponížení plnohodnotného pracovního úvazku v zájmu budoucích úspor finančních prostředků. Nakonec Církevní rada rozhodla o zachování plnohodnotného úvazku, proběhlo výběrové řízení, do něhož se přihlásily dvě

kandidátky, a na zasedání dne 8. února 2024 Církevní rada do funkce Ředitele Úřadu jmenovala ses. Dvořáčkovou. Děkuji tímto ještě jednou za několikaletou práci br. Macy i za jeho ochotu předat agendu Úřadu ses. Dvořáčkové a věnovat jí čas při zaučení.

V únoru letošního roku navštívil Prahu Rev. Matthew Harrison, President Luterské církve Missourské synody, společně s Rev. Jamesem Krikavou a Rev. Corym Rajekem, ředitelem misie LCMS pro Evropu. Vedení naší církve se s delegací LCMS sešlo ve složení: Předseda synodu Martin Damašek, Místopředseda synodu Ladislav Holík a Předseda Revizní komise Stanislav Šlechta. LCMS letos finančně podpořila práci s dětmi v Církevním sboru v Praze a teologickou konferenci Lutherovy společnosti v Brně. Na společném jednání President Harrison vyjádřil ochotu a připravenost ke vzájemné spolupráci dle potřeb a přání naší církve.

Předsednictvo církve a Církevní rada velkou část roku řešily nákup bytu pro Slovenský sbor. Po několika měsících jsme našli vhodný byt v Modřanech za 7 500 000 Kč. Následně proběhly intenzivní diskuse na půdě Církevní rady, kde nakonec převážila vůle cenu koupě nemovitosti ověřit znaleckým posudkem. Koncem léta Předsednictvo církve protistranu požádalo, aby odstranila právní nedostatky, týkající se vypořádání podílů na pozemku náležejícího k bytu. Protistrana požadavek akceptovala a byt je v současné době naší církvi nabízen bez právní vady. Kupní smlouva byla již revidována JUDR. Bugánem a jsme hotovi kupní smlouvu podepsat hned, jak dojde k napravení právní vady v Základním dokumentu církve ve věci statutárních zástupců církve.

Během roku se ukázalo a koncem jara potvrdilo, že Základní dokument církve vykazuje právní vadu, resp. formální i věcný nesoulad se Statutem naší církve, který může mít závažné důsledky pro výkon statutárních pravomocí členů Předsednictva synodu. Statut stanoví, že v případě uprázdněných funkcí biskupa a kurátora církve přecházejí statutární pravomoci na Předsednictvo synodu. Zatímco Základní dokument zmiňuje tento substituční mechanismus v článku o organizační struktuře církve, nezmiňuje tento v článku o statutárních orgánech církve. Na nápravě tohoto právního problému Předsednictvo synodu pracovalo s JUDr. Bugánem, který vypracoval novelizaci Základního dokumentu, která byla předložena mimořádnému synodu dne 11. října 2024. Synod toho dne neschválil program svého mimořádného zasedání, a proto Předsednictvo synodu s řádnou péčí předkládá modifikovanou novelizaci Základního dokumentu znovu dnes na tomto řádném zasedání.

Od jara letošního roku se Předsednictvo synodu věnovalo řešení pohledávky Církve ve výši 210 000 Kč, která vznikla na neuhrazeném vyúčtování za minulý rok ze strany bývalého nájemníka v bytě ve Vršovicích. Předsednictvo církve dlužníkovi poslalo předžalobní výzvu k uhrazení dluhu a v červnu o existenci pohledávky a o svých krocích informovalo Církevní radu. Po nekomunikaci ze strany dlužníka a nereflexivní reakci na předžalobní výzvu byla věc znovu předložena Církevní radě s návrhem Předsednictva synodu podat ve věci pohledávky žalobu. Předsednictvo církve v tomto smyslu činí všechny potřebné kroky ve spolupráci s JUDr. Bugánem. Ponaučením této kauzy je, že jednak je potřeba budoucí nájemníky prověřovat v registrech dlužníků/exekucí a za druhé, že je v určitém čase nutné, aby o takto významné skutečnosti, jako je takto významná pohledávka, byla z důvodu demokratické kontroly informována Církevní rada. Ta jako kolektivní orgán musí dohlížet na činnost Předsednictva církve a zabezpečit, aby právní kroky v takové situaci byly učiněny bez zbytečného odkladu a s péčí řádného hospodáře.

Církev byla v létě letošního roku oslovena příslušným odborem Magistrátu statutárního města Plzeň, zda máme zájem o prodloužení výpůjčky kostelu U Ježíška. Předsednictvo synodu informovalo o této možnosti br. f. Dominika Žbánka, eo ipso Církevní sbor v Plzni, v němž se započala diskuse o zájmu sboru o další využívání této nemovitosti (i s ohledem na vysoké náklady provozu). Byla vyvolána jednání s představiteli samosprávy města Plzeň o podmínkách případného prodloužení výpůjčky.

Letos se nám nepodařil církevní výlet, který byl zrušen pro malý zájem. Stejně tak se nepodařil letní tábor pro děti. Díky vyjednávání br. f. Kotsche jsme dostali možnost využít hodnotu zálohy v příštím roce.

Tento týden nás v Praze navštíví bratři a sestry z naší partnerské církve na Slezsku, z LECAV. Naši faráři jim představí naše misijní aktivity v české společnosti a budeme hovořit o praktickém a konkrétním naplnění naší partnerské smlouvy (hostování na kazatelně, společná pastorální konference).

V Církevním sboru v Praze pod vedením bratra faráře Živného působí bohoslovec, br. Žilka.

Někteří naši faráři se v dubnu účastnili v Brně konference Lutherovy společnosti na téma „Rukověť faráře“.

Pokračovala služba Sboru anglicky mluvících ve spolupráci s Církevním sborem v Plzni mezi indonéskými křesťany, kteří pracují ve Škodovce v Plzni, a dále společná služba v Jáchymově.

Život sborů, chvála a díky Bohu, šel většinou poklidně dál bez ohledu na patovou situaci na celocírkevní úrovni. Služeb Božích a prostředků milosti bylo řádně slouženo. Sbor anglicky mluvících se těší Božímu požehnání, ať už jde o vřelé a láskyplné vztahy ve sboru, tak i pokud jde o růst počtu členů sboru. Slovenský sbor i letos pořádal ples, slavnostně byly posvěceny renovované varhany. Slovenský a plzeňský sbor sloužily Služby Boží, které byly přenášeny rozhlasem. Sbor v Plzni příležitostně slouží v Chrástu, bratr farář Dominik vyučuje náboženství v ZŠ Elementária a v Plzni slouží na netradičních místech, která mají potenciál sloužit peripateticky, např. v pivovaru. Situace v Brně zůstává výzvou, hlavně pokud jde o budoucí liturgické směřování sboru. Církevní sbor v Praze slouží diakonicky mezi maminkami a dětmi z řad ukrajinských uprchlíků.

Přesto, že letošní rozpočet skončí v lepších číslech, jak představí sestra ředitelka, a to především kvůli mimořádně nižším mzdovým nákladům a nerealizování koupě bytu v letošním roce, zůstává budoucí financování církve problémem a výzvou, na které není zatím shoda. Ač příští rok bude plnění od státu nominálně vyšší díky inflační valorizaci, tento příjem veřejných peněz se každým rokem snižuje. Ač letošní rozpočet navrhujeme v mírně seškrтанé podobě (podrobně nás provede sestra ředitelka), většina výdajů rozpočtu jsou quasi mandatorní výdaje (mzdy). Ač můžeme vést diskusi o vhodném mixu investic a majetku, majetek naší církve není tak velký, aby byl kapitálem, který by vynesl dostatečně na chod církve. Do budoucna se tak nevyhneme diskusi o větší ochotě přispívat na chod církve a krácení pracovních úvazků. Příští dekáda by měla být věnována této transformaci, kdy se na jedné straně budeme snažit o růst sborů a na straně druhé poskytne Církev svým farářům možnost doplnění jejich kvalifikace pro další uplatnění na trhu práce. Předstoupit před Vás, bratři a sestry, na zasedání Synodu a slibovat cokoli jiného než pojmenování této reality, by bylo naivní a nezodpovědné pěstování iluze.

Po roce trvání *sede vacante* i neobsazení úřadu kurátora je zřejmé, že neshody v naší církvi jsou hlubšího charakteru než jen rozdílné představy o investování. Uplynulý rok možná znovu obnažil hlubší rozdíly, které jsou mezi tradicemi zastoupenými v naší církvi. Těchto hlubších rozdílů jsme si byli i dříve více či méně vědomi, tyto rozdíly byly vlastní součástí naší církve od počátku a 30 let jsme k nim více či méně vědomě přistupovali v duchu hesel dvou unií Západu: *E pluribus unum* a *In Varietate Concordia*, tedy *Z mnohého jedno* a *Jednota v rozmanitosti*. Tato jednota našich tradic v jedné církvi byla a je velkou hodnotou v rámci

kulturní a historické zkušenosti České republiky i v rámci evropské luterské tradice. Je to jednota, o kterou je hodno pečovat a snažit se o její udržení. Dnes se pak situace jeví tak, že buď budeme schopni kompromisů a znovu najdeme společnou cestu i shodu na obsazení uvolněných církevních úřadů, anebo budeme muset najít shodu na takovém institucionálním uspořádání církve, které dá oběma tradicím větší svébytnost a nezávislost při zachování společného domu.

Bratři a sestry, berme svoji odpovědnost vážně, ale nebojme se! Náš Pán a Spasitel nám zaslíbil, že je s námi a že nás nikdy neopustí. Kristus nám však také zanechal příkaz, povolání a mandát, při jehož plnění máme jako církev jeho zaslíbení: „*Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku.*“ (Matouš 28:19, 20)

Soli Deo honor et gloria!

V Praze na Den reformace, 31. října Anno Domini 2024